

Jadwiga SZCZOTKA*

PRAWIDŁOWE UJĘCIE I PREZENTACJA ZMIAN ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI KLUCZOWYM WARUNKIEM ZAPEWNIENIA WIARYGODNOŚCI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Streszczenie

Podstawowym źródłem informacji gospodarczej we współczesnym świecie są sprawozdania finansowe podmiotów gospodarczych. W oparciu o dane zawarte w tych sprawozdaniach inwestorzy, wierzyciele, agendy rządowe, pracownicy, menedżerowie firm oraz inni użytkownicy informacji w nich zawartych podejmują decyzje finansowe. Aby podjęte decyzje były optymalne, treści zawarte w sprawozdaniach finansowych muszą przedstawiać prawdziwy obraz sytuacji finansowo-majątkowej firmy, a dane w nich zawarte powinny być dla ich użytkownika przydatne, zrozumiałe, wiarygodne i porównywalne. Kluczowym warunkiem zapewnienia tych cech informacjom zawartym w sprawozdaniu finansowym jest sporządzenie go zgodnie z prawidłowo opracowaną i zastosowaną w praktyce polityką rachunkowości. Jakikolwiek zmiany polityki rachunkowości powinny być dokonywane zgodnie z obowiązującymi przepisami polskiego prawa bilansowego.

Słowa kluczowe: sprawozdanie finansowe, zasady (polityka) rachunkowości

Wstęp

Podstawowym źródłem informacji gospodarczej we współczesnym świecie są sprawozdania finansowe podmiotów gospodarczych. W oparciu o dane zawarte w tych sprawozdaniach inwestorzy, wierzyciele, agendy rządowe, pracownicy, menedżerowie firm oraz inni użytkownicy informacji w nich zawartych podejmują decyzje finansowe. Aby podjęte decyzje były optymalne i racjonalne, treści zawarte w sprawozdaniach finansowych muszą przedstawiać prawdziwy obraz sytuacji finansowo-majątkowej firmy.

*Dr Jadwiga Szczotka, adiunkt w Katedrze Bankowości i Finansów WSiFiP w Bielsku-Białej.

Celem niniejszego artykułu jest podkreślenie znaczenia, jakie dla zapewnienia wiarygodności sprawozdań finansowych ma prawidłowo sporządzona polityka rachunkowości. Jakikolwiek zmiany tej polityki muszą być dokonywane zgodnie z obowiązującym polskim prawem bilansowym. Komitet Standardów Rachunkowości dostrzegając wagę problemów związanych ze sposobem ujmowania w księgach rachunkowych, zakresem ujawnień oraz prezentacji zmian polityki rachunkowości w sprawozdaniu finansowym opublikował w dniu 24.04.2012 r. Krajowy Standard nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowy – ujęcie i prezentacja”. W artykule przedstawiono jego główne założenia.

Najważniejszym elementem rachunkowości każdego podmiotu gospodarczego jest opis zasad (polityki) rachunkowości. Prawidłowo przygotowana polityka rachunkowości ma niebagatelne znaczenie dla realizacji nadrzędnego celu rachunkowości, jakim jest szybkie pozyskiwanie wiarygodnych i rzetelnych informacji o jednostce przez wewnętrznych i zewnętrznych użytkowników tych informacji. Polityka rachunkowości jednostki powinna jednoznacznie określić zastosowany system ewidencji, zasady wyceny i prezentacji, przyjęte uproszczenia bądź odstępstwa w przyjętych rozwiązaniach. Określenie właściwej polityki rachunkowości stosowanej przez przedsiębiorstwo jest bardzo ważne dla inwestorów, zarządów i rad nadzorczych. Dopiero znajomość stosowanej polityki rachunkowości umożliwia zrozumienie i właściwe odczytanie treści zawartych w sprawozdaniach finansowych.

1. Cechy jakościowe sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe jest modelem finansowym jednostki, który odzwierciedla jej zasoby i zobowiązania oraz zachodzące w nich zmiany wraz z przepływami finansowymi¹. Według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej model ten powinien

¹ A. Jaruga, *Przewidywane zmiany w Ramach Konceptualnych Sprawozdawczości Finansowej* [w:] I. Sobańska, A. Szychta (red.), *Wpływ międzynarodowych i krajowych regulacji sprawozdawczości finansowej i auditingu na zmiany w praktyce rachunkowości*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007, s. 19.

charakteryzować się czterema głównymi cechami jakościowymi: przydatnością, zrozumiałością, wiarygodnością i porównywalnością².

Użyteczność informacji wymaga ich **przydatności** do podejmowania optymalnych decyzji przez adresatów tych informacji. Użytkownicy oczekują, że w sprawozdaniu finansowym znajdą wiarygodne dane, które pozwolą im na ocenę przeszłych, teraźniejszych i przyszłych zdarzeń. Tak więc informacje uzyskane ze sprawozdania finansowego są przydatne wówczas, gdy pełnią funkcję potwierdzającą, umożliwiającą ocenę dokonanych wcześniej założeń oraz funkcję prognostyczną pozwalającą na przewidywanie przyszłych przepływów pieniężnych, ich terminów i poziomu niepewności. Nerozerwalnym komponentem przydatności informacji jest istotność. Informacja uważana jest za istotną, jeżeli jej pominięcie lub zniekształcenie może wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników.

Cecha **zrozumiałości** oznacza prezentację informacji w sprawozdaniu finansowym w sposób łatwy do zrozumienia ich przez użytkowników, przy czym zakłada się, że użytkownicy posiadają wystarczającą wiedzę z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej i rachunkowości. Z jednej strony, aby sprawozdanie było zrozumiałe, przy jego sporządzaniu należy unikać przesytu fachowych określeń i celowego używania sformułowań niezrozumiałych dla potencjalnych odbiorców. Jednak z drugiej strony nie można rezygnować z prezentacji ważnych informacji tylko dlatego, że część odbiorców może ich nie zrozumieć³.

Wiarygodność oznacza, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów, jest bezstronne i wiernie odzwierciedla transakcje i zdarzenia stanowiące jego treść. Z problemem wiarygodności zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej wiąże się kilka ważnych zagadnień:

- ze sprawozdań należy wyeliminować istotne błędy (uniknięcie wszystkich pomyłek jest niemożliwe);
- ważnym aspektem jest bezstronność osoby sporządzającej sprawozdanie finansowe;
- informacje muszą odzwierciedlać wiernie transakcje i inne zdarzenia,

² *Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)*, SKwP, IASB, Warszawa 2011, s. 36-42.

³ W. Gos, S. Hońko, P. Szczypa, *ABC sprawozdań finansowych*, CeDeWu, Warszawa 2010, s. 19-20.

- dane informacje należy księgować i prezentować zgodnie z ich treścią ekonomiczną i rzeczywistością gospodarczą, a nie tylko formą prawną;
- informacje muszą być kompletne, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z zasady istotności i ograniczeń kosztowych⁴.

Porównywalność sprawozdań finansowych powoduje, że użytkownicy mają możliwość określenia trendów charakteryzujących sytuację finansową i wyniki działalności jednostki, dokonywania właściwych ocen i podejmowania trafnych decyzji⁵. Zapewnienie porównywalności informacji przejawia się w konieczności identycznego prezentowania danych za bieżący i poprzedni okres sprawozdawczy zarówno w aspekcie liczbowym jak i opisowym oraz zachowania ciągłości sposobu grupowania i prezentacji pozycji sprawozdań finansowych.

Sprawozdanie finansowe jest produktem rachunkowości. Oznacza to, że z jednej strony, przez jego pryzmat jest ona oceniana, a z drugiej kształtuje jego treść⁶. Sprawozdawczość finansowa jest końcowym etapem procesu przetwarzania informacji w rachunkowości obejmującego:

- przyjęte zasady (politykę) rachunkowości;
- prowadzenie na podstawie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych, ujmujących zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym;
- okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów;
- wycenę aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego;
- sporządzanie sprawozdań finansowych;
- gromadzenie i przechowywanie dowodów księgowych oraz pełnej dokumentacji przewidzianej ustawą;

⁴J. Pfaff, *Obowiązki biegłego rewidenta w przypadku wykrycia istotnej nieprawidłowości sprawozdania finansowego spowodowanej oszustwem* [w:] *Sprawozdawczość i rewizja finansowa w procesie poprawy bezpieczeństwa obrotu gospodarczego*, (red.) B. Micherda, Kraków 2005, s. 464.

⁵Ibidem, s. 111.

⁶*Kierunku ewolucji sprawozdawczości i rewizji finansowej*, (red.) B. Micherda, Difin, 2012, s. 18.

- poddanie badaniu i ogłoszenie sprawozdań finansowych w przypadkach przewidzianych ustawą⁷.

Celem sporządzania sprawozdań finansowych jest dostarczenie informacji o sytuacji finansowej i rezultatach działalności oraz położeniu finansowym jednostki, użytecznych przy podejmowaniu optymalnych decyzji ekonomicznych.

2. Zasady (polityka) rachunkowości

Kluczowym warunkiem zapewnienia wiarygodności informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym jest sporządzenie go zgodnie z prawidłowo opracowaną i zastosowaną w praktyce polityką rachunkowości.

Polityka rachunkowości to wybrane i stosowane przez jednostkę odpowiednie do profilu jej działalności rozwiązania dopuszczone przepisami prawa i zapewniające wymaganą jakość sprawozdań finansowych. Ustala się ją na podstawie zasad określonych w ustawie o rachunkowości, szczególnie tam, gdzie ustawa daje jednostce możliwość wyboru stosowanych metod.

Jednostki mają obowiązek stosować przyjętą politykę rachunkowości w taki sposób, aby dzięki niej rzetelnie i jasno przedstawić sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, należy ująć w księgach rachunkowych i wykazać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. W ramach przyjętej polityki jednostka może stosować uproszczenia, ale tylko wtedy, gdy ich zastosowanie nie spowoduje istotnie ujemnego wpływu na realizację powyżej określonego obowiązku.

3. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości – regulacje międzynarodowe

Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów* definiuje politykę rachunkowości jako „konkretne zasady, metody, konwencje, reguły i praktyki stosowane przez jednostkę przy

⁷ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, z późniejszymi zmianami, tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, art. 4, ust. 3.

sporządzaniu i prezentacji sprawozdań finansowych”⁸. Celem tego standardu jest określenie kryteriów wyboru i zmian zasad (polityki) rachunkowości, podanie odpowiedniego ujęcia księgowego oraz zakresu ujawnianych informacji dotyczących zmian zasad (polityki) rachunkowości, zmian wartości szacunkowych oraz korygowania błędów. Standard ma poprawić przydatność i wiarygodność sprawozdań finansowych jednostek oraz zapewnić ich porównywalność. Wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat zasad (polityki) rachunkowości obowiązującej w jednostce omówione zostały w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości nr 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych*.

MSR 8 podkreśla, że wybrane, najodpowiedniejsze zasady (polityka) rachunkowości powinny być stosowane konsekwentnie (zasada ciągłości) i spójnie w odniesieniu do tego samego rodzaju transakcji, innych zdarzeń i warunków, chyba, że standard lub interpretacja wymaga lub zezwala na wyodrębnienie węższych kategorii, wobec których bardziej odpowiednie może być zastosowanie różnych zasad.

Przyjętą politykę rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych oraz wyceny aktywów i pasywów. Wymóg ten dotyczy również dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych w taki sposób, aby za kolejne lata obrotowe informacje z nich wynikające były porównywalne. Stany aktywów i pasywów wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia (BZ) muszą być ujęte w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych (BO). Zasada BO = BZ musi być bezwzględnie przestrzegana⁹.

Zgodnie z MSR nr 8 polityka rachunkowości może zostać przez jednostkę zmieniona tylko wtedy, gdy:

- wymaga tego zmieniony standard lub interpretacja tego standardu;
- zmiany spowodują poprawę wiarygodności i przydatności informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

⁸ *Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej 2011*, IASB, Londyn 2011, s. 485.

⁹ Ustawa o rachunkowości, art. 5 ust. 1.

Przesłankami zmian polityki rachunkowości mogą być przede wszystkim:

- zmiany unormowań prawnych;
- dostosowanie przepisów wewnętrznych jednostki do regulacji obowiązujących w grupie kapitałowej, do której należy;
- dostosowanie ustaleń zawartych w polityce rachunkowości do zaleceń biegłych rewidentów i organów kontrolnych;
- zmiany organizacji jednostki, przedmiotu jej działalności, polityki gospodarczej przedsiębiorstwa;
- chęć wykorzystania możliwych do zastosowania uproszczeń wynikających z prawa bilansowego.

Jeżeli zmiana zasad (polityki) rachunkowości następuje w związku ze zmianami prawa, ujęcie skutków tych zmian w sprawozdaniu finansowym uregulowane jest zazwyczaj w przepisach zmieniających lub przejściowych. W przypadku, gdy jednostka dokona dobrowolnych zmian polityki musi do nich zastosować podejście retrospektywne, polegające na zastosowaniu nowych zasad rachunkowości wobec transakcji, innych zdarzeń i warunków tak, jakby nowe zasady stosowane były od zawsze. Wiąże się to z korektą bilansu otwarcia każdej pozycji kapitału własnego, której zmiana dotyczy oraz ujawnienia innych danych porównawczych każdego prezentowanego okresu.

4. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości – regulacje krajowe

Ustawa o rachunkowości w art. 8 pkt. 2 ustala, że zmiana dotychczas stosowanych rozwiązań może nastąpić jedynie ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego, bez względu na datę podjęcia decyzji o tej zmianie (podejście prospektywne) i wymaga określenia w informacji dodatkowej wpływu tych zmian na sprawozdanie finansowe. Informacja powyższa musi zawierać przyczyny wprowadzenia zmian, określić liczbowo ich wpływ na wynik finansowy oraz zapewnić porównywalność danych sprawozdania finansowego dotyczących roku poprzedzającego rok obrotowy, w którym dokonano zmian. Ponieważ powyższe zapisy dotyczące zmian dotychczas stosowanych rozwiązań są jedynymi, jakie znalazły się w ustawie o rachunkowości, w praktyce pojawiało się szereg wątpliwości dotyczących w szczególności odróżnienia zmian przyjętych zasad

(polityki) rachunkowości od zmian wartości szacunkowych i od błędów lat poprzednich. Problemy pojawiały się również w rozstrzyganiu zasad ich ujmowania oraz prezentacji w sprawozdaniu finansowym. Dlatego też uchwałą nr 6/12 z dnia 24.04.2012 r. Komitet Standardów Rachunkowości przyjął Krajowy Standard Rachunkowości nr 7 „*Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja*”. Treść tego standardu jest zgodna z przepisami ustawy o rachunkowości oraz w podstawowym zakresie z MSR 8 „*Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*”, MSR 10 „*Zdarzenia następujące po dniu bilansowym*” oraz MSR 1 „*Prezentacja sprawozdań finansowych*”. Zadaniem Standardu nr 7, podobnie jak wszystkich standardów i stanowisk opracowywanych przez Komitet Standardów Rachunkowości, jest uzupełnienie, uszczegółowienie i doprecyzowanie tych obszarów rachunkowości, które w sposób niewystarczający lub zbyt ogólny uregulowano w ustawie o rachunkowości. Ponadto standardy krajowe zawierają to, czego nie można ująć w aktach prawnych o randze ustaw, czyli przykłady stosowania zapisanych w ustawie o rachunkowości przepisów prawnych. Standard nr 7 pozwoli z pewnością na wyjaśnienie szeregu wątpliwości, które nurtują dzisiaj księgowych i biegłych rewidentów w zakresie ujęcia i prezentacji zmian zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawiania błędów, zdarzeń następujących po dniu bilansowym. Standard doprecyzowuje przede wszystkim w jakich sytuacjach mamy do czynienia ze zmianą polityki rachunkowości, a kiedy zmiana dotyczy jedynie wartości szacunkowych. Standard określa również sposób prezentowania w sprawozdaniach finansowych danych, które zapewnią ich porównywalność. Zapisy standardu odnoszą się do zasad klasyfikacji i grupowania zdarzeń, metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego i ich prezentacji w sprawozdaniu finansowym, natomiast nie dotyczą techniczno – organizacyjnego sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych i ich ochrony¹⁰.

Zgodnie ze standardem nr 7 modyfikacja przyjętych zasad (polityki) rachunkowości może być dokonana przez jednostkę wówczas, gdy obowiązek taki wynika ze zmiany przepisów o rachunkowości,

¹⁰ Krajowy Standard Rachunkowości nr 7 „*Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja*”, rozdział I.

w sytuacji, gdy jednostka utraciła lub nabyła prawo do stosowania uproszczeń przewidzianych w prawie bilansowym oraz wtedy, gdy uzna, iż zmiana jest konieczna dla rzetelnego i jasnego przedstawienia jej sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego. Przyczyną zmiany zasad może być również zmiana przedmiotu działalności, zwiększenie lub zmniejszenie jej zakresu, potrzeba dostosowania się do rozwiązań obowiązujących w grupie kapitałowej lub branży, w której jednostka rozpoczęła działalność, wykonanie zaleceń kontroli lub rewizji finansowej, decyzja o zastosowaniu lub rezygnacji ze stosowania MSSF. Uznaniowa zmiana polityki rachunkowości powoduje odstępianie od ciągłości stosowania przyjętych zasad i wymaga retrospektywnego przekształcenia danych porównawczych. Nową zasadę jednostka powinna zastosować od pierwszego dnia roku obrotowego, od decyzji kierownika jednostki natomiast zależy, czy będzie to pierwszy dzień bieżącego, czy też następnego roku obrotowego¹¹.

Nie uznaje się za zmianę przyjętych zasad (polityki) rachunkowości między innymi:

- przyjęcia w odniesieniu do nowych zdarzeń i transakcji zasad (polityki) rachunkowości różniących się od poprzednio stosowanych do podobnych, ale nie identycznych zdarzeń i transakcji;
- przyjęcia nowej zasady w odniesieniu do zdarzeń, które uprzednio nie występowały lub występowały, ale były nieistotne, a stały się istotne;
- zmiany wysokości wartości szacunkowych.

Przykładowo nie stanowi zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości:

- podjęcie decyzji o amortyzowaniu nowo nabytych środków trwałych za pomocą innej metody niż stosowana do podobnych składników majątku;
- zmiana stawek amortyzacyjnych (okresów użytkowania) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych w wyniku ich obowiązkowej weryfikacji;
- przekwalifikowanie do środków trwałych lub na odwrót nieruchomości zaliczanej do inwestycji długoterminowych, ponieważ wynika to ze zmiany przeznaczenia tej nieruchomości;

¹¹ Ibidem, pkt. 3.6 do 3.9.

- przekwalifikowanie aktywów finansowych z długoterminowych do krótkoterminowych lub odwrotnie, ponieważ wynika to ze zmiany zamiaru jednostki w odniesieniu do tych aktywów;
- zastąpienie jednej metody wyceny instrumentów finansowych inną, np. wobec niemożności ustalenia wartości godziwej instrumentów finansowych, wycena następuje w skorygowanej cenie nabycia;
- wycena długoterminowej, niezakończonyj usługi proporcjonalnie do stopnia jej zaawansowania zamiast metodą opisaną w art. 34a, ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Zmianę zasad (polityki) rachunkowości jednostka ujmuje stosując podejście retrospektywne w przypadku, gdy zmiany przepisów o rachunkowości nie zawierają przepisów przejściowych lub zawierają przepisy przejściowe, które powodują obligatoryjną zmianę zasad (polityki) rachunkowości, wówczas, gdy jednostka z własnej inicjatywy dokonuje zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz w sytuacji utraty prawa do stosowania uproszczeń wynikających z przepisów o rachunkowości.

Zgodnie z podejściem retrospektywnym jednostka, wyjąwszy przypadki, gdy jest to praktycznie niewykonalne odnosi skutki zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości na kapitał (fundusz) własny, wykazując je jako zysk (stratę) z lat ubiegłych lub inną pozycję kapitałów (funduszy) własnych, jeżeli tak stanowią przepisy o rachunkowości, przekształca retrospektywnie dane porównawcze w sprawozdaniu finansowym, wykazuje skutki zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości jednostki w odpowiedniej pozycji zestawienia zmian kapitału (funduszu) własnego, o ile zobowiązana jest do jego sporządzania.

Jeżeli jednostka zmieniła przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, to jest ona zobowiązana również do ujawnienia w dodatkowych informacjach i objaśnieniach rodzaju zmian, przyczyn ich wprowadzenia oraz przedstawienia ich liczbowego wpływu odpowiednio na wynik finansowy lub kapitał (fundusz) własny, jak i retrospektywnego przekształcenia danych porównawczych¹². Propozycję zasad prezentacji danych zapewniających porównywalność sprawozdania finansowego zawiera rozdział VII standardu nr 7.

¹² Ibidem, pkt. 3.12 do 3.14.

Zakończenie

Osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych w sytuacji zmian dokonywanych w rachunkowości danej jednostki powinna prawidłowo rozpoznać charakter tych zmian oraz zaklasyfikować je zgodnie ze standardem do zmian zasad (polityki) rachunkowości lub zmian wartości szacunkowych. Prawidłowość dokonanej klasyfikacji rzutować będzie na ich ujęcie i prezentację w sporządzanym sprawozdaniu finansowym. Pomyłka popełniona w w/w zakresie może spowodować wprowadzenie w błąd użytkownika sprawozdania i spowodować podjęcie przez niego błędnych decyzji gospodarczych.

Kluczowym warunkiem zapewnienia wiarygodności informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym jest poddanie go procesowi badania przez biegłego rewidenta. Niezależny audytor przeprowadzając prace rewizyjne w badanej jednostce ma obowiązek ustosunkować się do organizacji systemu rachunkowości, a w szczególności do obowiązującej w niej polityki rachunkowości.

Akty prawne

- [1]. *Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej*, IASB, Tłum. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2011.
- [2]. Ustawa z dnia 18.03.2008 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, Dz. U. z 2008 r. nr 63, poz. 393.
- [3]. Uchwała nr 6/12 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 24.04.2012 r. w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości nr 7 *Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym - ujęcie i prezentacja*, Dz. Urz. Min. Fin. z 2012 r. poz., 34.

Literatura

- [1]. Gos W., Hońko S., *Prezentacja zmian polityki rachunkowości w sprawozdaniach finansowych spółek objętych indeksem WIG 20* [w:] *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości, tom 60 (116)*, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2011.
- [2]. Gos W., S. Hońko, P. Szczypa, *ABC sprawozdań finansowych*, CeDeWu, Warszawa 2010.
- [3]. Jaruga A., *Przewidywane zmiany w Ramach Konceptualnych Sprawozdawczości Finansowej* [w:] *Wpływ międzynarodowych i krajowych regulacji sprawozdawczości finansowej i auditingu na zmiany w praktyce rachunkowości*, pod red. I. Sobańskiej, A. Szychty, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007.
- [4]. *Kierunku ewolucji sprawozdawczości i rewizji finansowej*, pod red. B. Micherdy, Difin, 2012.
- [5]. Pfaff J., *Obowiązki biegłego rewidenta w przypadku wykrycia istotnej nieprawidłowości sprawozdania finansowego spowodowanej oszustwem* [w:] *Sprawozdawczość i rewizja finansowa w procesie poprawy bezpieczeństwa obrotu gospodarczego*, materiały konferencyjne, Akademia Ekonomiczna w Krakowie, Kraków 2005.

THE RIGHT APPROACH AND PRESENTATION OF CHANGES INTO ACCOUNTING POLICY AS A KEY CONDITION FOR ASSURING CREDIBILITY OF FINANCIAL STATEMENTS

Summary

The primary source of economic information in the modern world are financial statements of entities. Based on the data contained in these reports, investors, creditors, government agencies, employees, managers of companies and other users of the information contained therein shall take financial decisions. For optimal decisions to be taken, the contents of financial statements must present a true picture of the financial assets of the company and the information contained therein should be useful for the user, understandable, reliable and comparable. A key condition to ensure these characteristics to the information contained in the financial statements, is to make it as properly developed and applied in the practice of accounting policy. Any change in accounting policy should be made in accordance with the applicable provisions of the Polish accounting law.

Key words: *financial statements, accounting policies*